
*Obecně prospěšná společnost energieia o. p. s.
a Univerzita Pardubice pořádají v rámci projektu
Kontexty humanity seminář pro pedagogy*

JAK UČIT O EVOLUCI

v kontextu
současného
poznání

Středa 13. října 2021

13.00—16.00

Program

13.00

zahájení

13.05–13.25

Jiří Vácha:
Vznik moderní vědy v 17. století

13.25–14.30

Marek Vácha:
Evoluce a darwinismus

14.30–14.35

přestávka

14.35–16.00

Jiří Vácha:
Je třeba evoluční teorii rozšířit?

16.00

ukončení

Seminář je zdarma. Proběhne v pardubickém Divadle D29 a online na platformě YouTube. **Přihlášky:** <http://kontextyhumanity.cz/prihlaska/> nebo mailem na: kontexty@energeia.cz

Účastníci v Divadle D29 obdrží knihu Jiřího Váchy: Meze darwinismu. Informace k osobní účasti nebo k připojení online dostanete e-mailem.

Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D.

Evoluce a darwinismus

Evoluce je jev mnohonásobně prokázáný napříč přírodními vědami. Dokladů o něm je řada, zejména biogeografie, fosilní nálezy vyhynulých organismů, srovnávací anatomie, srovnávací embryologie a dnes zejména molekulární biologie. Darwinova teorie je jedním z pokusů, jak interpretovat fakt evoluce. To, co nazýváme Darwinova teorie, je ve skutečnosti pět různých myšlenek. Druhy nejsou stálé, v průběhu času se mění. Všechny organismy pocházejí ze společných předků (vývoj si tedy můžeme představovat v čase jako stále se rozvětující strom). Evoluce je gradualistická, postupuje stálým tempem, bez skoků a diskontinuit (zde se Darwin zmýlil, omyl je ovšem v historickém kontextu pochopitelný). Nové druhy mohou stále vznikat. Evoluce postupuje principem přirozeného výběru. Charles Darwin nebyl první, kdo řekl, že evoluce existuje, byl ale první, kdo uhodl její mechanismus (dnes bychom řekli jeden z jejich mechanismů): přirozený výběr. Evoluci je možno definovat jako změnu genofondu populace v průběhu času. Lamarckismus, darwinismus, orthogeneze, neutrální teorie evoluce, téměř neutrální teorie evoluce, novodarwinismus (Darwin + Mendel + genetika populací + molekulární biologie + statistika) jsou již pokusy o interpretaci jevu evoluce.

prof. MUDr. Jiří Vácha, DrSc.

Je třeba evoluční teorii rozšířit?

Vědní obory biofyziky a teoretické biologie přináší příklady, podle kterých biofyzikální principy představují konstruktivní, tvůrčí příspěvek k evoluci. Zvláště nápadné jsou sebe-sestavovací a sebe-organizující pochody. Jsou řízeny netriviální aplikací fyzikálních zákonitostí a představují samostatný utvářecí princip organismů. Samy přírodním výběrem nevznikly, odrážejí obecnější a hlubší principy výstavby Vesmíru. Rozvinulo se i zkoumání sebe-organizace pomocí logicko-matematického modelování na počítačích, kde spontánně vznikají nové, často neočekávané struktury. Vynařování nečekaných vlastností ze souhry elementů, které je nemají, má někdy náhlý průběh, analogický změně skupenství ve fyzice. Jde o projev obecné vlastnosti komplexních formálních i hmotných systémů – jejich nelineární dynamiky. Přírodní výběr je bezesporu významným evolučním faktorem, ale není sám. Převládající novodarwinistickou teorii evoluce je tedy nutné rozšířit mimo jiné o strukturální stránku živých bytostí.

Vytváříme interdisciplinární platformu, jejímž cílem je v kontextu soudobého poznání znovu pochopit smysl a důležitost humanitní vzdělanosti pro naši civilizaci.

Kontakt a přihlášky

Daniel Raus

+420 606 634 843

kontexty@energeia.cz nebo

<http://kontextyhumanity.cz/prihlaska/>

www.kontextyhumanity.cz

S Jiřím Váchou a Markem Váchou připravujeme další seminář, který se zaměří na evoluci z hlediska aktuálních poznatků o vzniku a vývoji vědomí.

UNIVERZITA
PARDUBICE
FAKULTA
FILOZOFICKÁ

energeia

